

عنوان: بررسی نقش باورهای بهداشتی در پذیرش رژیم غذایی بیماران دیابتی غیر وابسته به انسولین مراجعه کننده به مرکز آموزشی درمانی سینا وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تبریز سال ۱۳۸۲.

نام دانشجو: محمدباقر نادرعلی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد پرستاری (داخلی - جراحی)

استاد راهنما: سیما مقدسیان

اساتید مشاور: دکتر وحید زمانزاده، آلهه سیدرسولی

شماره پایان نامه: ۱۵۰

زمینه و اهداف: بیماری دیابت شایعترین و مهمترین بیماری متابولیک غددی مزمن از معضلات عمده بهداشتی در جوامع مختلف انسانی است و یکی از علل اصلی ناتوانی و مرگ و میر محسوب می شود. در حال حاضر در کشور ما بیش از سه میلیون نفر به بیماری دیابت مبتلا هستند که با بروز عوارض بیماری و صرف هزینه های مستقیم و غیر مستقیم با زیانهای مالی همراه است و در این رابطه درمان با رژیم غذایی به همراه آموزش و خود کنترلی بیمار از اهمیت ویژه ای برخوردار است و برای موفقیت رژیم غذایی در مبتلایان به دیابت باید رژیم غذایی را متناسب با بیمار طراحی کرد، نه آنکه بیمار مجبور شود خود را با رژیم غذایی تطبیق دهد و عوامل مؤثر در پذیرش تغذیه ای برای هر فرد متناسب با شیوه زندگی، ورزش، توانائی اقتصادی، عادات غذایی و فرهنگ بیمار تعیین می شود. لذا هدف از این مطالعه تعیین نقش باورهای بهداشتی در پذیرش رژیم غذایی بیماران دیابتی در مرکز آموزشی درمانی سینا تبریز بوده است.

روش بررسی: این مطالعه به روش توصیفی، مقطعی، روی ۳۱۰ بیمار دیابتی سرپائی مراجعه کننده به مرکز آموزشی درمانی سینا تبریز با نمونه گیری تصادفی انجام شد. ابزار گردآوری داده ها در این مطالعه پرسشنامه بود که از سه قسمت مجزا تهیه شد. قسمت اول مربوط به مشخصات فردی-اجتماعی واحدهای مورد پژوهش، قسمت دوم مربوط به پذیرش رژیم غذایی و قسمت سوم مربوط به متغیرهای الگوی باورهای بهداشتی (درک فرد از استعداد ابتلا به عوارض ناشی از دیابت، درک فرد از وخامت بیماری دیابت، درک فرد از مزایا وموانع پذیرش رژیم غذایی و میزان انگیزه فرد جهت حفظ سلامتی) که این قسمت با استفاده از مقیاس پنج درجه ای لیکرت سنجیده شد. روایی ابزار از طریق اعتبار محتوا و پایایی ابزار از طریق آزمون مجدد تعیین شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها، با استفاده از نرم افزار SPSS از آزمون آماری آنالیز واریانس یکطرفه، آزمون t و کای دو (X^2) استفاده شد.

یافته ها و نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان میدهد که ۸۹/۷ درصد واحدهای مورد پژوهش از پذیرش ضعیف و ۱۰/۳ درصد از پذیرش خوب رژیم غذایی برخوردار بودند. درک افراد از مزایای پذیرش رژیم غذایی با میزان پذیرش رژیم غذایی ارتباط معنی داری نداشت اما ارتباط معنی داری بین دیگر اجزاء مدل باورهای بهداشتی با پذیرش رژیم غذایی مشاهده شد. میزان پذیرش رژیم غذایی با متغیرهای سن، جنس، سطح تحصیلات، شغل، محل سکونت، سابقه بیماری در اقوام درجه یک و نحوه کنترل بیماری ارتباط آماری معنی داری نشان داد. از طرف دیگر بین متغیرهای وضعیت تاهل، وضعیت اقتصادی-اجتماعی و طول مدت بیماری ارتباط آماری معنی داری مشاهده نشد. ارتباط بین نحوه کنترل بیماری با سن و اندکس توده بدن واحدهای مورد پژوهش رابطه آماری معنی داری مشاهده شد. بر اساس حاصل از این تحقیق، علیرغم آگاهی بالای واحدهای مورد پژوهش عملکرد، نگرش و میزان پذیرش اکثریت آنها ضعیف می باشند. این یافته ها پیشنهاد می کند که باورهای بهداشتی می تواند نقش مهمی در پذیرش رژیم غذایی بیماران بازی کند.

کلید واژه ها: دیابت قندی، رژیم غذایی، پذیرش، مدل باورهای بهداشتی